

תה"ג 23733/08/14 - היועץ המשפטי לממשלה נגד פלונית

בית המשפט המחוזי בירושלים

תה"ג 23733-08-14 מדינת ישראל נ' פלונית (עציר)

לפני	כבוד השופטת חנה מרים לומפ
העותר	היועץ המשפטי לממשלה
נגד	
המשיבה	פלונית (עציר)
<u>החלטה</u>	

לפניי שלוש בקשות:

האחת, מיום 27.10.19 מטעמו של העותר להורות על מסירת חומרים לפאנל.

השנייה, מיום 30.10.19 בה ביקש ד"ר אמיר בן אפרים, יו"ר הפאנל, מבית המשפט "להדריך" את הפאנל מהם החומרים שיועברו אליהם, אופן קבלתם, ולמי עליהם לפנות לצורך הזמנת המשיבה לבדיקה.

השלישית, מיום 31.10.19, מטעמה של המשיבה, להבהיר, "האם בכוונת כב' בית המשפט לכפות על המשיבה בדיקה פסיכיאטרית בניגוד לרצונה ובניגוד להלכה הקיימת".

אשר לבקשה הראשונה והשנייה-

לאור החלטתי מיום 31.10.19 לפיה הפאנל ימשיך במלאכתו, ועל מנת שהתמונה תהא שלמה לפני הפאנל, אני מורה כי כל החומרים שעמדו לפני בית המשפט בעת מתן החלטתו מיום 23.10.19 יועברו לידי הפאנל, בשים לב להחלטת בית המשפט מיום 23.9.19 בדבר חומרי החקירה שנמצאו שגויים. יובהר כי יש להעביר לעיון הפאנל גם את המסמכים שעמדו בבסיס "הסיבוב הראשון". חומרים אלה יועברו על ידי העותר למזכירות בית משפט והיא תעבירו לידי הפאנל.

בנוסף, אני מורה לשב"ס להעביר לידי הפאנל את תיקה הרפואי העדכני של המשיבה בשב"ס.

כמו כן, כל החומר הרפואי הפסיכיאטרי המצוי בידי הוועדות הפסיכיאטריות שהתכנסו בעניינה של המשיבה יועבר לידי הפאנל.

ככל שמי מהצדדים מבקש להעביר חומר נוסף, לרבות התייחסויות בכתב שהוגשו בעבר מטעם הצדדים לגבי החומרים שלעיל, יגיש בקשה והיא תישקל על ידי בית המשפט.

אשר להזמנת המשיבה לצורך בדיקתה, ד"ר בן אפרים ישקול האם ניתן לבצע את הבדיקה במקום מעצרה של המשיבה, או שתבוצע בדיקה קלינית במקום אחר, והכל בתאום עם שב"ס על פי נהליו.

יש לקוות, כי המשיבה לא תסרב לביצוע הבדיקה על ידי הפאנל, וב"כ ישקלו בשנית את עמדתם, שכן בדעת בית המשפט להשתמש בסמכותו לכפות ביצוע בדיקה, ואף לכפות הסתכלות בתנאי אשפוז ככל שהדבר ידרש, וזאת בהתאם לסמכותו הקבועה בסעיף 15(ג) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א - 1991 (להלן: **החוק**).

יוער, כי פסק הדין המנחה אליו הפנו ב"כ המשיבה לתמיכה בטענתם, בג"צ 603/76 **רוט נ' מדינת ישראל** (5.5.1977) (להלן: **פסק דין רוט**) קובע ביחס לנטען על ידי ב"כ המשיבה היפוכם של דברים. שם מצוין, כי בסמכות בית המשפט להורות על בדיקה של אדם בעל כורחו (סעיף 5 לפסק הדין) ומפרט מהם השיקולים שעומדים לפני בית המשפט בעת שורה על בדיקה כזו, שלדידי, וודאי חלים בעניינינו (המשיבה צפויה למאסר ממושך ככל שתוסגר ותורשע בעבירות המיוחסות לה, העבירות שלפניי הן מסוג פשע חמור, המשיבה טוענת כי היא חולת נפש בעוד שבפרשת רוט דובר במי שטוען כי הוא אינו חולה). כך גם אשר לפסקי הדין הנוספים אליהם הפנו ב"כ המשיבה לתמיכה בטענתם: ע"ח 13858-10-14 **כהן נ' מדינת ישראל** (30.10.14) (דובר בעבירות במדרג חומרה נמוך, והנאשמת טענה שהיא אינה חולת נפש, ולא ביקשה לחסות תחת הגנה זו), ולת"פ 48107-11-11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (16.6.16) (דובר בעבירות מרמה שנדונו בבית משפט שלום שלא עלתה מהן אינדיקציה למסוכנות, בית המשפט שוכנע מחוות הדעת שהוצגו לפניו ולא סבר שיש צורך בבדיקה נוספת, והשאלה שעמדה לדיון היתה אשפוז בכפיה ולא בדיקה בכפיה), שאין ללמוד מהם לעניינינו.

מאז פסק דין רוט, ניתנה פסיקה נוספת מפי בית המשפט העליון בבש"פ 92/00 **פלוני נגד מדינת ישראל** (28.8.2000), שם בפסקה 29 נקבע, כי קיימת סמכות להורות על בדיקת אדם בכפיה ובמידת הצורך גם בתנאי אשפוז, כאשר מדובר בנאשם להבדיל מחשוד. כאמור, אני סבורה שהאינטרס הציבורי מחייב את בדיקת המשיבה בעניינינו, שהיא זו הטוענת שהיא אינה כשירה לעמוד לדיון.

אכן, אין עניינינו בהליך פלילי רגיל, לאחר הגשת כתב אישום, כאמור בסעיף 15 לחוק. עם זאת, במקרה דנן, לאור קביעתו של כב' השופט א' כהן שהפסיק את ההליך בהתאם להוראות סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982, ולא דחה את העתירה לאור סייג תקנת הציבור, וכן בהתחשב בכך שהוטל על המשיבה צו מרפאתי כפוי מכוח סעיף 15 לחוק, הרי שדינה של המשיבה כדין נאשמת, ובהתאם לקביעה זו אף נוהל הדיון לפניי עד כה. זו גם הייתה עמדת ב"כ המשיבה (ר' פרוטוקול הדיון מיום 8.5.16 בעמ' 26 שו' 26-28 ופרוטוקול הדיון מיום 27.2.18 בעמ' 37 שו' 12-16 וכן בתגובתם מיום 4.11.19). יודגש, שאילו מלכתחילה הייתה מתקבלת עמדת העותר, הרי שכלל לא היו נחקרים המומחים לפניי, אלא בית המשפט היה פוסק על פי החומרים שהיו מוצגים לפניו, על פי סדרי הדין הקבועים בענייני הסגרה.

ב"כ המשיבה אינם יכולים לאחוז במקל משני קצותיו: מחד גיסא, להיאחז בקביעותו של כב' השופט א' כהן ובגישתו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 1727/16 **בוטיליאנסקי נ' מדינת ישראל** (24.5.17), ולבקש לקיים דיון מעמיק בשאלת הפסקת ההליכים על פי סדרי הדין שמתקיימים בעניינו של נאשם; ומאידך גיסא, כאשר עולה שאלת כפיית בדיקה על המשיבה, לטעון כי אין קשר בין הבדיקה הפסיכיאטרית לשאלת מסוכנותה לשלום הציבור, כאשר זו משפיעה על היכולת לקיים דיון בעתירה גופה. משעה שהחלטתו של כב' השופט א' כהן מיום 2.6.16 הפכה חלוטה, הנתב בו צועד בית המשפט הוא בהתאם לסעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי, על כל המשתמע מכך.

אשר לאמירה בדיון אותה מייחסים ב"כ המשיבה לבית המשפט, אומר, כי לפי מיטב זכרוני, סוגיית הכפייה הועלתה בגדר שאלה לדיון ולא בגדר קביעה. מכל מקום, אפילו נניח שהדברים הובנו כפי שמסרו ב"כ המשיבה, הרי שמדובר בדברים שנאמרו שלא לפרוטוקול, בטענה שהייתה תיאורטית באותה עת, שכן טרם היה ידוע הרכב הפאנל וטרם נשמעה התנגדות המשיבה לבדיקה, תוך הבהרת השאלות שיעמדו לדיון ככל שיסרבו ב"כ לבדיקה, מתוך תקווה שב"כ יסכימו לשתף פעולה עם הפאנל שמינה בית המשפט.

כאמור, החוק והפסיקה ברורים בעניין זה, ומשעה שלמרבה הצער מי שמבקשים להיאחז בטענה כי מרשתם חולת נפש, מבקשים לסכל בירור מעמיק בשאלה זו, כאשר האינטרס הציבורי מצדיק זאת, נוכח חומרת העבירות המיוחסות לה, מהן עולה מסוכנות ברורה לשלום הציבור, לא יהיה מנוס מהפעלת סמכותו של בית המשפט לכפות את הבדיקה על המשיבה, ככל שבהמשך הדרך יתעורר צורך בכך. יודגש, כי לא נעלם מעיני בית המשפט שמדובר בפגיעה חמורה באוטונומיה של המשיבה המעוגנת בזכותה לכבוד ולחירות, עם זאת מדובר בפגיעה לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש.

אשר לטענת באי כוחה של המשיבה בדבר הרכב הפאנל שיושבים בו פסיכיאטר מחוזי ויש לראות בכך טעם לפגם של ממש- אציין, שהרכב הפאנל היה ידוע עוד מיום 22.10.19, ולא הובעו כל השגות אשר להרכבו, כך שלא היה מקום להביע הסתייגות מהרכב הפאנל בשלב זה. גם לגופו של עניין, לא מצאתי שהעובדה ששניהם עובדים באותו המחוז יש בה טעם לפגם, שכן כאשר עסקינן בתיק פלילי רגיל, מטבע הדברים כל חוות הדעת הם מטעם פסיכיאטרים מאותו מחוז, כך שהמומחים רגילים לעבוד באופן זה, והדבר אינו מונע שמיעת דעות מנוגדות מרופאים באותו המחוז (כפי שגם קרה בתיק זה). יש לזכור שבמקרה דן האפשרות למנות פסיכיאטר מחוזי או סגנו ממחוז אחר היא מוגבלת, כאמור בהחלטתי מיום 6.10.19.

המזכירות תשלח החלטתי זו לב"כ הצדדים וכן ליו"ר הפאנל ד"ר בן אפרים, ותפעל להעברת החומרים, כאמור.

ניתנה היום, ו' חשוון תש"פ, 04 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.